

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра журналістики

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Васильченко В'ячеслав Миколайович

_____

«___» _____ 2023 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»

РОЗРОБКА БЛОГУ ПРО ФЕМІНІЗМ В МЕРЕЖІ «ТІКТОК»

Виконавець: Корендій Яна Андріївна

_____

Керівник: старший викладач

Кевлюк Ірина Володимирівна

_____

Нормоконтролер: канд. пед. наук, доц.

Остапчук Світлана Сергіївна

_____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ФЕМІНІЗМУ	6
1.1 Тенденції виникнення перших течій фемінізму	6
1.2 Становлення фемінізму 19 та 20 сторіччя	19
1.3 Висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа	21
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ КОНТЕНТУ НА ФЕМІНІСТИЧНУ ТЕМАТИКУ В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ТИК ТОК»	27
2.1 Соціальна мережа «Тик ток» як засіб комунікації в сучасному медіапросторі	27
2.2 Розробка концепції блогу про фемінізм	29
2.3 Статистика профілю про фемінізм в соціальній мережі «Тик ток».....	37
Висновки до розділу 2	40
ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному світі інформаційних технологій соціальні мережі стали невід'ємною складовою життя більшості людей. За останні кілька років мережа «Тикток» отримала популярність серед молоді, зокрема, серед підлітків.

Фемінізм стає все більш актуальною темою в сучасному світі, а соціальні мережі дозволяють залучати до цього руху все більше людей. Розробка блогу про фемінізм в мережі «Тикток» є важливим кроком у популяризації фемінізму серед молоді, а також дозволить залучити увагу до питань гендерної рівності та важливості повноцінної участі жінок у всіх сферах життя. Також наш блог сприятиме формуванню правильних стереотипів про жінок та чоловіків. Питання фемінізму у своїх працях досліджували Белл Хукс, Ребекка Солніт та Джессіка Валенті [11, 12, 16, 18].

Метою дипломної роботи є визначення ролі фемінізму в суспільстві, висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа та створення блогу про фемінізм в мережі «Тикток».

Для досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких **завдань**:

1. Схарактеризувати тенденції виникнення фемінізму у світі.
2. Дослідити висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа.
3. Проаналізувати соціальну мережу «Тикток» та її можливості.
4. Створити блог про фемінізм в мережі «Тикток».

Об'єктом дослідження є історія феміністичного руху та його висвітлення в медіа.

Предметом дослідження є створення та популяризація блогу про фемінізм в мережі «Тикток».

Методи дослідження. Для досягнення поставлених завдань, були використані різні методи дослідження, зокрема: аналіз наукової літератури для розгляду та аналізу необхідної бібліографії, дослідження досвіду інших блогерів для розуміння особливостей створення власного проекту, аналіз статистичних даних для ознайомлення з власною цільовою аудиторією та інші.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що було досліджено історію фемінізму, висвітлення його у медіа та створенні блогу про фемінізму в мережі «Тикток».

Практична значимість одержаних результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані для поширення інформації про фемінізм у суспільстві. Також матеріали дослідження можуть бути використані під час підготовки до практичних занять здобувачами вищої освіти.

Апробація. Зміст і результати дослідження висвітлювалися на XXIII Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки – 2023» та Дев'ятій всеукраїнській студентській науковій конференції «Актуальні проблеми соціальних комунікацій».

Публікації. Основні положення дипломної роботи було викладено в публікаціях:

- Корендій Я. А. Мережа Тикток як платформа для журналістської діяльності. *«ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки»: матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених*, Київ: НАУ, 2023. С. 236 – 238.
- Корендій Я. А. Соціальні мережі як новий простір для феміністичної журналістики *Актуальні проблеми соціальних комунікацій : збірник матеріалів Дев'ятої всеукраїнської студентської наукової конференції*. Київ: НАУ, 2023. С. 88 – 91.

Структура й обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, 2 розділів (6 підрозділів), висновків до розділів, загальних висновків,

списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 49 сторінках, основний текст викладено на 44 сторінках.

РОЗДІЛ 1

РОЗВИТОК ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ФЕМІНІЗМУ

1.1 Тенденції виникнення перших течій фемінізму

Фемінізм (від латин. «femina» — жінка) – теорія рівності двох статей, яка творить ідейну основу організованого руху жінок. Суттю феміністичних переконань є думка, що жінка зазнає суспільної дискримінації, насамперед через приналежність до своєї статі [5, с. 202].

Фемінізм як ідеологія в духовному контексті почав формуватися в добу Просвітництва. Віра в розум поєднувалася у цей період з вірою в прогрес та можливість перебудови суспільства на розумних засадах. Оскільки жінки, як і чоловіки, є розумними істотами, то вони рівною мірою є носіями невід'ємних прав. З цієї раціоналістично-ліберальної аргументації випливало, що немає жодних розумних підстав для дискримінації жінок як таких [2, с. 174].

На думку Т. Хоми одного з дослідників гендерної проблематики, фемінізм є одночасно ідеологією, «підвалинами якої є гендерна рівність і доцільність боротьби за рівновагу у всіх сферах життя» й реформаторським рухом за поліпшення статусу жінок [4, с. 1].

Один з важливих етапів в історії фемінізму був 1960-х років, коли почали формуватися сучасні форми фемінізму, які відрізняються від класичного фемінізму XIX - початку XX століття. В той час жінки виступали проти системи, яка їх ущемляла та затискувала. Феміністки боролися за право на репродуктивну свободу, проти сексизму, насильства та трудових знущань.

Після 1960-х років рух фемінізму став більш розмаїтим, з'явилися нові напрями та течії, які мають свої особливості та підходи. Фемінізми найчастіше поділяють на три основні традиції, які зародилися історично, іноді відомі як школи феміністичного мислення «Великої трійки»:

- радикальний фемінізм,
- соціалістичний (марксистський) фемінізм,
- ліберальний/мейнстримний фемінізм. З кінця ХХ сторіччя також з'явилися різноманітні нові фемінізми як відгалуження трьох основних традицій [14, с. 261].

Сучасний фемінізм складається з численних напрямів та течій, які мають різні підходи до досягнення своїх цілей.

Наприклад, у дослідженні «Feminist activism and digital spaces: a review of literature» автори проаналізували, як жіночий активізм у соціальних мережах впливає на формування гендерної рівності та змінює традиційні стереотипи про жінок та чоловіків. У роботі «Gender, Race, and Social Media Representation: An Intersectional Analysis of #MeToo and #BlackLivesMatter» автори дослідили вплив соціальних мереж на проблеми гендерної та расової дискримінації, зокрема, на прикладі рухів #MeToo та #BlackLivesMatter [29].

Хоча усі ці течії мають різні підходи та акценти, їх об'єднує бажання досягнення рівноправ'я між чоловіками та жінками. Кожна течія фемінізму відзначається своїми проблемами, але всі вони стикаються з викликами.

У багатьох країнах феміністський рух відіграв важливу роль у боротьбі за права жінок, а також у подоланні гендерної дискримінації і насильства. Фемінізм також сприяв зміні культурних стереотипів та ідентичностей. Зараз феміністський рух має своїх представників у всіх сферах життя, включаючи політику, академію, культуру, мистецтво та бізнес.

Проте, фемінізм залишається досить складним і суперечливим рухом. Не завжди вдається знайти спільну мову між різними течіями фемінізму, іноді виникають конфлікти через різні підходи до питань, таких як сексуальність, насильство, права трансгендерних людей та інші.

Також слід зазначити, що феміністський рух не є універсальним і не завжди адаптується до культурних і соціальних контекстів різних країн. Наприклад, у Саудівській Аравії громадянкам дозволили керувати автомобілем

лише у 2018 році. На тлі боротьби за права жінок утворився ісламський фемінізм, який сильно відрізняється від європейських течій фемінізму [19].

В деяких країнах ісламський фемінізм зосереджується на тому, як змінити інтерпретацію Корану, щоб забезпечити права жінок, тоді як в інших країнах фемінізм складніше сприймається через традиційні стереотипи і культурні забобони.

Незважаючи на ці труднощі, феміністський рух продовжує бути важливим інструментом боротьби за гендерну рівність та права жінок, а також за підтримку різних соціальних та культурних груп, які потребують допомоги у подоланні дискримінації та насильства.

Фемінізм - це соціальний і політичний рух, який ставить на меті боротьбу за права жінок і досягнення гендерної рівності. У світі існує багато різних течій фемінізму, але основні з них включають :

Ліберальний фемінізм

Теоретично ліберальний фемінізм стверджує, що гендерні відмінності не засновані на біології, а отже, жінки та чоловіки не такі вже й різні. Якщо жінки і чоловіки не відрізняються, тоді вони не повинні розглядатися по-різному за законом [13, с. 9].

Основні питання, які порушує ліберальний фемінізм, це право жінок на голос у політиці, право на однакову оплату за однакову роботу, право на вибір щодо вагітності та народження дитини, право на вільний доступ до інформації та інше.

Зважаючи на те, що ліберальний фемінізм був однією з перших течій, які з'явилися в руху за права жінок, його можна розглядати окремо. Ліберальний фемінізм, як ідеологія, розвивався з 1950-х до 1980-х років. ‘

Основні питання ліберального фемінізму:

Рівність для жінок - це головна мета ліберального фемінізму. Ліберальні феміністки вірять у рівність для всіх людей незалежно від статі.

Правова рівність - ліберальні феміністки вірять, що відсутність рівності перед законом є основною причиною дискримінації жінок. Таким чином, їхня основна мета - забезпечити правову рівність для жінок у всіх сферах життя.

Гендерна соціалізація - ліберальні феміністки вірять, що соціалізація дітей відбувається на підставі гендерних ролей, які пов'язані зі статевими стереотипами. Вони прагнуть до того, щоб цей процес був більш рівноправним для хлопчиків та дівчаток.

Економічна незалежність - ліберальні феміністки вважають, що економічна незалежність є ключовим елементом жіночого визволення. Жінки мають мати можливість отримувати ту ж зарплату за таку ж роботу, яку отримують чоловіки, та мати доступ до ринку праці.

Ліберальний фемінізм був важливою течією, оскільки змусив більшість людей вважати, що жінки мають права на рівність перед законом, а також право на працю та на економічну незалежність.

Радикальний фемінізм

Радикальний фемінізм розглядає проблему нерівності між жінками і чоловіками як глибоко залізану проблему, пов'язану з дискримінацією за статевою ознакою.

В основі радикальної ідеології фемінізму лежить визнання онтологічних відмінностей чоловіка та жінки. Жінка піддається гнобленню через чоловічий контроль. Радикальні феміністи аналізують, через які засоби та інститути (включаючи медицину, релігію, відтворення, расизм, екологію та політичну теорію) здійснюється чоловіче домінування. [5, с. 237]

Основні питання, які порушує радикальний фемінізм, це сексуальна дискримінація, насильство щодо жінок, експлуатація в сексуальній сфері, зловживання владою в сім'ї та на роботі та інше.

Радикальний фемінізм - це течія, яка почала розвиватися на початку 1960х років та активно протистояла патріархальному суспільству. Радикальні феміністки вважали, що суспільство має бути перетворене з коренями, щоб

знищити патріархат і забезпечити рівність для жінок. Вони стверджували, що різниця між статями повинна бути видалена і що жінки повинні мати повну владу над своїм тілом та своїм життям.

Основні питання радикального фемінізму:

Патріархат як система - радикальні феміністки вважають, що патріархат являє собою систему підлеглих та панування, яка дискримінує жінок в усіх сферах життя. Вони вірять, що ця система повинна бути знищена.

Сексуальна дискримінація - радикальні феміністки стверджують, що сексуальна дискримінація є невід'ємною частиною патріархальної системи. Вони прагнуть до того, щоб жінки мали повну владу над своїм тілом та своєю сексуальністю.

Лесбійський фемінізм - радикальні феміністки підтримують ідею лесбійської культури як засіб побудови нового, непатріархального суспільства. Вони вважають, що різні статі неможливо згаджувати в рамках патріархального суспільства, і що жінки повинні знайти інші шляхи для досягнення рівності. Врешті, вони вважають, що сексуальні переваги є виключно питанням особистого вибору, а не політичної заангажованості [9, s. 268].

Політика згуртування - радикальні феміністки прагнуть до того, щоб жінки об'єдналися.

Крім того, радикальні феміністки багато уваги приділяють питанням сексуальної дискримінації та насильства щодо жінок. Вони вважають, що сексуальна дискримінація та насильство є не лише наслідком патріархальної культури, а й є основною складовою цієї культури. Тому радикальні феміністки вважають, що головною метою фемінізму є боротьба з патріархальною культурою та створення нової культури, яка буде ґрунтуватися на рівності та взаєморозумінні.

У радикального фемінізму також є свої критики, які вважають, що ця течія є занадто радикальною та ідеологізованою. Крім того, деякі критики

вважають, що радикальні феміністки відкидають можливість співпраці з чоловіками та іншими соціальними групами, що займаються боротьбою за рівність прав. Однак, радикальні феміністки відповідають, що такі співпраці можуть підірвати основи фемінізму та перетворити його на засіб забезпечення певних інтересів.

Усі ці течії фемінізму мають свої переваги та недоліки, та їхні ідеї та досягнення дали можливість жінкам займати більш активну роль в суспільстві та боротися за свої права. Незважаючи на це, боротьба за повну рівність статей ще не закінчена, тому дослідження та розвиток фемінізму залишається надзвичайно важливим завданням.

Соціалістичний фемінізм

Соціалістичний фемінізм стверджує, що жінки знаходяться в особливо незахищеному положенні через систему капіталістичного виробництва, яка дозволяє експлуатацію жінок у робочому місці та вдома. Також ця течія зосереджується на тому, як структури класової нерівності та гендерних стереотипів переплітаються та підтримують один одного.

Основні питання, які порушує соціалістичний фемінізм, це права жінок як робітниць, трудові відносини, взаємодія класів у межах гендерної нерівності, боротьба за працевлаштування, доступ до послуг охорони здоров'я та освіти.

Соціалістичний фемінізм виник у 1960-х роках як реакція на проблему нерівності в економічних та соціальних структурах суспільства. Цей напрям був зосереджений на питаннях соціальної та економічної справедливості для жінок, особливо з урахуванням класової проблематики.

Соціалістичні феміністки розглядали бідність, безробіття та низьку оплату роботи як проблеми, які стосуються жінок не менше, ніж чоловіків. Вони також підкреслювали, що насильство в сім'ї та на робочому місці - це результат капіталістичної системи, де підтримуються традиційні гендерні ролі та нерівний розподіл влади.

Соціалістичні феміністки прагнули змінити економічні та соціальні структури суспільства з метою забезпечення соціальної та економічної рівності для всіх людей. Вони бачили рівноправність усіх статей, народжених та нероджених, як головну мету свого руху.

Однією з ключових ідей соціалістичного фемінізму є концепція «здвоєних стандартів». Ця концепція означає, що у суспільстві існують різні стандарти поведінки для чоловіків та жінок, і що ці стандарти нерівні. Наприклад, чоловіки можуть бути сприйняті як рішучі та енергійні, тоді як жінки можуть бути сприйняті як надмірно чутливі або недостатньо агресивні. Соціалістичні феміністки прагнули до знищення цих здвоєних стандартів.

А також до сторонників цієї течії належали й інші лідери соціалістичного руху, зокрема Карл Маркс та Фрідріх Енгельс, які визнавали, що економічна залежність жінок від чоловіків є результатом патріархальної структури суспільства.

Соціалістичний фемінізм закликає до відмови від капіталістичної системи та встановлення соціалістичного суспільства, де жінки матимуть рівні економічні умови з чоловіками. Ціль соціалістичного фемінізму - звільнення жінок від двоїстого зневаження як робітниць та як жінок [30].

Соціалістичний фемінізм сприймає гендер як соціальну конструкцію, тобто щось, що формується внаслідок соціальних і культурних факторів, а не природно заданого. Таким чином, соціалістичні феміністки борються не тільки за економічні права жінок, але й за припинення гендерної дискримінації взагалі, за зміну соціальних стереотипів щодо ролі жінок і чоловіків у суспільстві.

В цілому, соціалістичний фемінізм бореться за зміну економічної, соціальної та політичної структури суспільства, щоб жінки мали можливість розкритися як індивідууми, а не бути обмеженими патріархальними стереотипами та економічною залежністю.

Окрім того, професор Лариса Заграй вважає, що «соціалістичний фемінізм цікавий тим, що в якості своєї центральної теми вводить проблему неоплачуваної, безкоштовної домашньої праці» [3, с. 12].

Фемінізм кольору

Фемінізм кольору підкреслює те, що гендерна нерівність не є єдиною формою нерівності, з якою стикаються жінки. Вона зосереджується на тому, як гендерні стереотипи та расизм, класизм, гомофобія та трансфобія переплітаються та підтримують один одного.

Основні питання, які порушує фемінізм кольору, це інтерсекційність - тобто взаємодію гендерної нерівності з іншими формами нерівності, насильство щодо жінок кольору, культурна нерівність та інше. Інтерсекційність була першим формуючим кроком, що дозволив розпізнати темношкіру жінку всередині юридичної структури влади, де вона до цього часу залишалася невидимою та нерозбірливою, а отже, не могла отримати будь-який шанс на справедливість [7, с. 4].

Фемінізм кольору, також відомий як жіночий колоризм, зосереджується на тому, що інтерсекційність між расизмом та сексизмом впливає на життя жінок кольору, і навпаки, коли розглядаються питання расизму і культурної дискримінації, діаспорні жінки часто не враховуються. Фемінізм кольору заснований на ідеї того, що залежно від раси, культури та етнічної приналежності, жінки зазнають різної форми дискримінації, а отже, фемінізм повинен враховувати і ці питання.

Фемінізм кольору зазвичай розглядається як відгук на те, що традиційний фемінізм, який створили білі жінки, не враховує проблем жінок кольору. Феміністки кольору часто пропонують альтернативні підходи до боротьби зі стереотипами та дискримінацією, такі як «видимість» - активна реклама та підтримка інших жінок кольору у всіх сферах життя.

Феміністки кольору досліджують та обговорюють також проблеми, які пов'язані з гендерною ідентичністю та сексуальністю у контексті расової

дискримінації. Вони пропагують створення безпечних просторів та спільнот, де жінки кольору можуть обговорювати свої проблеми та рішення. Феміністки кольору також активно беруть участь у боротьбі з насильством та насильством з боку держави, особливо тим, які здійснюються проти жінок кольору.

У фемінізмі кольору важливу роль відіграє рефлексивність, тобто на відміну від інших течій, фемінізм кольору акцентує увагу на тому, що дискримінація та насильство на підставі раси, етнічної належності, національності, мови, віросповідання, соціального статусу та інших форм ідентичності є невід'ємною частиною системи патріархату.

Одним із найбільш відомих рухів фемінізму кольору є «Black Feminism» (чорний фемінізм) - частина феміністської теорії та практики, основний постулат якої в тому, що сексизм, класовий гніт, гендерна ідентичність та расизм нерозривно пов'язані між собою [10, с. 20].

Ця течія фемінізму виникла в США в 1960-х роках та вона прагне поєднати боротьбу з расовою дискримінацією з гендерною боротьбою. Black Feminism акцентує на тому, що чорні жінки стикаються зі специфічною формою дискримінації та насильства через взаємопов'язаність расизму та сексизму в суспільстві. Це означає, що чорні жінки стикаються не лише з гендерною дискримінацією, а також з расовою, економічною та соціальною дискримінацією.

У цілому, фемінізм кольору змушує нас переглянути традиційний підхід до фемінізму та розуміти, що дискримінація на підставі різних форм ідентичності взаємопов'язані та взаємозумовлені.

В сучасному світі фемінізм кольору все ще є актуальною та важливою течією. Вона активно займається боротьбою зі стереотипами і притиском, з якими стикаються жінки з кольорової спільноти. Фемінізм кольору дає можливість зосередитися на проблемах тих, хто стикається з різноманітними формами дискримінації через свій колір шкіри, етнічне походження, культуру, релігію та інші атрибути, що визначають їхню ідентичність.

У фемінізмі кольору на перший план виступає проблема інтерсекціональності, тобто взаємодії різних форм дискримінації і пониження соціального статусу. Це означає, що в теорії та практиці фемінізму кольору дуже важливо враховувати інші аспекти, такі як клас, сексуальна орієнтація, гендерна приналежність, інвалідність та інші.

Фемінізм кольору став платформою для багатьох активісток, які займаються боротьбою з расизмом, ісламофобією, ксенофобією та іншими формами дискримінації. Ці активістки намагаються вивести на передній план проблеми, які звичайно не помічаються в інших напрямках фемінізму. Таким чином, фемінізм кольору не тільки допомагає забезпечити рівність між чоловіками та жінками, але й показує, що ця рівність повинна бути дійсною для всіх людей, незалежно від їхнього походження чи колірної належності.

Квір-фемінізм

Квір-фемінізм стверджує, що насильство щодо жінок та гомобісексуальних людей є тісно пов'язаним з нормативною гендерною поведінкою та заборонами на неконформну сексуальну поведінку.

Основні питання, які порушує квір-фемінізм, це насильство щодо жінок та ЛГБТ-спільнот, сексуальна та гендерна нормативність, питання сексуальності, репродуктивності, та бідність.

Квір-фемінізм - це феміністичний підхід, який зосереджується на взаємодії між гендерною та сексуальною орієнтацією. Цей напрямок фемінізму визнає, що більшість сучасних соціальних нерівностей пов'язані з дискримінацією на основі гендерної та сексуальної ідентичності. Квірфеміністки звертають увагу на те, що нерівності, з якими стикаються люди на основі їхньої гендерної та сексуальної ідентичності, взаємопов'язані та взаємозалежні.

Квір-феміністки беруть на себе відповідальність за боротьбу з гомофобією, трансфобією та іншими формами дискримінації на основі сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. Вони прагнуть створити

безпечно та рівноправне середовище для всіх людей, незалежно від їхньої сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. Квір-феміністки використовують феміністські практики, щоб боротися з гендерною та сексуальною дискримінацією.

Квір-фемінізм також включає в себе практики сексуальної революції та сексуального визволення. Це означає, що квір-феміністки працюють над тим, щоб знизити сексуальну зажатість та побороти негативні стереотипи щодо сексуальності. Вони активно підтримують право на вибір, якість та безпеку сексуальних відносин.

Існує також квір-фемінізм, який стверджує, що уявлення про гендер та сексуальність є соціально сконструйованими та можуть бути досліджені шляхом культурного аналізу. Цей напрям фемінізму зосереджується на взаємозв'язку гендеру та сексуальності, а також на тому, як ці поняття взаємодіють з іншими соціальними факторами, такими як раса, клас та культура. Квір-феміністи вважають, що гендерні норми та сексуальна орієнтація є взаємопов'язаними, тому їх треба досліджувати разом, а не окремо.

Однією з цілей квір-фемінізму є боротьба з гомофобією та трансфобією, а також забезпечення прав та інклюзивності для людей з іншими сексуальними орієнтаціями та гендерними ідентичностями. Квір-феміністи вважають, що гомофобія та трансфобія пов'язані з гендерною дискримінацією, тому ці проблеми треба розглядати разом.

У квір-фемінізмі також існує прагнення до побудови нового, альтернативного соціального порядку, що базується на інклюзивності, рівності та розумінні. Квір-феміністи вважають, що традиційні патріархальні структури суспільства є дискримінаційними та приводять до соціальної нерівності, тому потрібно шукати нові способи організації суспільства.

Транс-фемінізм

Транс-фемінізм аналізує гендерну нормативність, визнаючи, що існують багато способів бути жінкою та що гендер не є бінарним.

Основні питання, які порушує транс-фемінізм, це насильство щодо транс-та небінарних людей, медична та правова дискримінація, питання гендерної самоідентифікації та теорії статі.

Транс-фемінізм - це течія, що активно бореться за права трансгендерних людей, особливо транс-жінок. Він зосереджується на тому, як гендерна ідентичність пов'язана зі статевою ідентичністю, та на тому, як це пов'язано зі статевою орієнтацією та соціальними привілеями.

Одним з ключових принципів транс-фемінізму є ідея того, що стать - це соціальна конструкція, яка часто зводиться до бінарних категорій «чоловік» та «жінка», але є багато інших статевої ідентичностей, які не вписуються в ці категорії. Також він прагне до визнання різноманітності та складності статі і гендерної ідентичності.

Транс-феміністки активно беруть участь в боротьбі за права транс-людей, наприклад, за законодавчу захист від дискримінації, за доступ до медичної допомоги, що пов'язана з трансформацією статі, та за повне визнання їх прав на гендерну ідентичність. Транс-фемінізм також протистоїть бінарному уявленню про стать та гендерну ідентичність, а прагне до розуміння їх складності різноманітності.

Транс-фемінізм - це феміністський напрямок, який акцентує увагу на правах транс-жінок і транс-чоловіків. Транс-фемінізм прагне визнати транс-жінок та транс-чоловіків як повноправних учасників феміністського руху, забезпечуючи їм захист і підтримку.

У транс-фемінізмі використовуються поняття, такі як «cisnormativity» (нормативність статевої тотожності), «transmisogyny» (трансфобія щодо жінок), «trans-masculinity» (трансмаскулінність) і «trans-femininity» (трансфемінінність). Ці терміни відображають специфіку транс-досвіду та висвітлюють дискримінацію, яку транс-жінки та транс-чоловіки зазнають у суспільстві.

Транс-фемінізм відкидає бінарну статеву систему і прагне змінити ставлення до гендерної ідентичності в цілому. Цей феміністський напрямок прагне створити безпечне середовище для транс-людей, де вони можуть бути самими собою, без страху бути виключеними або атакованими.

Також, транс-фемінізм прагне поєднати боротьбу за права транс-людей з боротьбою за права інших маргіналізованих груп, таких як представники ЛГБТ-спільноти, афроамериканці, іммігранти, жінки та інші.

У цьому пункті було розглянуто перші течії фемінізму, які з'явилися в Європі та США в 19-20 століттях. Ми також розглянули сучасні течії фемінізму, які зосереджуються на інтерсекційності та аналізі взаємодії різних форм нерівності. Різні течії фемінізму мають великий вплив на життя жінок та інших людей, що стикаються з нерівністю, і продовжують бути актуальними у сучасному світі.

Загальною метою фемінізму є боротьба за гендерну рівність та знищення систематичного насильства, дискримінації та нерівності, з якими стикаються жінки та гендерно-небінарні люди. Протягом історії фемінізму з'явилися різні течії, кожна з яких має свої власні погляди та підходи до досягнення цієї мети.

Ліберальний фемінізм прагне досягти рівності шляхом законодавчих змін та захисту прав жінок в рамках існуючих інституцій.

Радикальний фемінізм вважає, що існуюча система повинна бути зруйнована, а не вдосконалена, вимагає кардинальних змін в суспільстві. Соціалістичний фемінізм розглядає проблеми гендерної нерівності у зв'язку з класовою боротьбою, а фемінізм кольору акцентує увагу на проблемах, які турбують жінок інших расових груп, культур та етнічних груп. Квір-фемінізм та транс-фемінізм спрямовані на боротьбу з гетеронормативністю, тобто практикою, що вважає традиційні гетеросексуальні відносини єдиним правильним і ідеальним варіантом.

Важливо пам'ятати, що жодна з цих течій не є ідеальною, але кожна з них дає важливий внесок у боротьбу за гендерну рівність. Краще всього, якщо різні

течії працюватимуть разом, щоб досягти гендерної рівності в суспільстві. За допомогою взаємодії та співпраці, можна забезпечити більшу рівність між статями та усунути систематичну дискримінацію жінок в суспільстві.

Отже, розглядаючи основні течії фемінізму, можна зробити висновок про те, що вони всі спрямовані на досягнення рівності статей та боротьбу з дискримінацією жінок. Кожна з течій має свої підходи та методи боротьби за рівність, іноді вони можуть розходитися або конфліктувати між собою. Проте, всі вони допомагають побудувати світ, де статева ідентичність не стане причиною дискримінації, а більшість людей будуть мати можливість реалізувати свій потенціал та бути щасливими.

1.2 Становлення фемінізму 19 та 20 сторіччя

«Першу хвилю» фемінізму (First Wave) інколи ще називають «давньою хвилею» (Old Wave). Назва відноситься до часу появи руху американських і англійських суфражисток від 1890-их до 1920-их років. Цей рух характеризувався боротьбою жінок за надання їм виборчих прав. Здобуття для жінок права голосу стало центральним завданням, оскільки вважалося: якщо жінки зможуть голосувати, то усі інші форми статевої дискримінації будуть у зв'язку з цим зникати і це відбудеться протягом дуже короткого відрізка часу [9, s. 248].

Протягом наступних десятиліть фемінізм став більш організованим та структурованим, з'явилися нові організації, такі як Жіноче об'єднання, Національна асоціація жінок та Ліга голосування жінок. Організації боролися за права жінок, в тому числі на голосування, належне освічення працевлаштування.

У 20 столітті рух фемінізму продовжив свій розвиток та поширився на багато країн світу. З'явилися нові течії та підходи до проблем жінок, такі як радикальний та соціалістичний фемінізм. Рух також став більш широким та

включав у себе різні групи, такі як жінки з різних етнічних груп, ЛГБТ-спільноти та інші.

В 1960-х роках почали формуватися нові хвилі фемінізму, зокрема фемінізм другої хвилі, який підкреслював проблеми здоров'я жінок, сексуальну дискримінацію та насильство над жінками. Фемінізм третьої хвилі, який почався в 1990-х роках, був спрямований на позицію жінок у культурі та масовій медіа-ресурсах і стали займати значну частину суспільної дискусії.

У 20 столітті рух феміністок продовжував свій розвиток, зокрема під час двох світових війн, коли жінки виконували роль, яка до цього була відведена виключно чоловікам. Зокрема, жінки виконували функції, пов'язані з виробництвом, а також були активні в різних соціальних рухах.

Охоплюючи різні форми жіночий рух почав розвиватися ширше лише в 1960-их — 1970-их рр. Зокрема, в США, Європі, Австралії, Новій Зеландії і Японії. Його метою стало повалення сексизму, фахової дискримінації жінок, нижчої оплати праці за однакову з чоловіками роботу; ставилися вимоги фінансової і правової незалежності жінки, безплатної опіки над дітьми в соціальних установах, безплатної антиконтрацепції, права жінок щодо вільного вирішення питання абортів, зменшення дискримінації лесбіянок; суспільні зміни щодо традиційного психологічного стереотипу жінки як істоти пасивної і залежної від чоловіка [8, с. 4].

Зараз спеціалісти намагаються з'ясувати, чи ті явища, які віками були пов'язані з жінкою і її специфічною природою (наприклад, у сфері виховання дітей), можуть бути реалізовані чоловіками [17, с. 80].

На сьогоднішній день фемінізм залишається актуальною темою для обговорення, оскільки проблеми, пов'язані зі статевими стереотипами та нерівності в правах жінок і чоловіків, ще далеко не вирішені. Рух феміністок продовжує боротьбу за рівність та справедливість, а також за визнання та повагу до жінок у всіх сферах життя.

У другій половині 20 століття фемінізм став більш організованим і здатним до конкретних змін у законодавстві та соціальних нормах. З'явилися національні та міжнародні організації, які боролися за права жінок, такі як Міжнародний жіночий рух та Національний організаційний комітет жінок.

У багатьох країнах світу відбулися значні зміни у законодавстві, які визнавали права жінок на працю, освіту, голосування, репродуктивні права та інші аспекти життя. Ці зміни були досягнуті завдяки активній боротьбі феміністських груп і організацій.

У наш час фемінізм є важливою складовою частиною більшості сучасних держав, що говорить про значний прогрес у визнанні та захисті прав жінок. Проте, незважаючи на це, багато проблем ще залишається невирішеними, такі як гендерна платіжність, сексизм, насильство від чоловіків, недостатнє представництво жінок у політиці та інших галузях суспільства.

Отже, фемінізм відіграв значну роль у формуванні сучасного суспільства та забезпеченні рівності та справедливості для жінок. Проте, робота ще не завершена, і необхідно продовжувати боротьбу за права та гідне місце жінок у суспільстві.

1.3 Висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа

Висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа є дуже важливою темою, оскільки вона може допомогти в боротьбі зі стереотипами та надавати додаткову підтримку жінкам у боротьбі за свої права.

Жінки завжди зазнавали утиску у правах, через це ідеї рівності висловлювалися чи не всіма відомими жінками протягом історії людства [6, с. 741].

Соціальні медіа відкрили значний простір для відродження феміністичних дебатів і опору, і стверджується, що це місце народження фемінізму четвертої хвилі [15, с. 14].

Один з найпоширеніших способів висвітлення фемінізму в медіа - це через статті та інтерв'ю з жінками-активістками та лідерками руху. У таких матеріалах можна дізнатися про їхні цілі, досягнення та стратегії боротьби за рівність. Це допомагає більш широкій аудиторії зрозуміти, що фемінізм не є чимось негативним або непотрібним, а насправді - це важлива тема, яка потребує уваги.

Інший спосіб висвітлення теми фемінізму в медіа - це через публікації новин та статей про актуальні події, пов'язані з рівністю. Наприклад, це можуть бути матеріали про відомих жінок, які досягли успіху в своїх професіях, про законодавчі зміни, які забезпечують рівність статей або про протестні акції та кампанії, які борються за права жінок.

Окрім традиційних ЗМІ, феміністські теми також широко висвітлюються в соціальних мережах, таких як Twitter, Instagram та Facebook. Тут можна знайти відео, фотографії, меми та інші візуальні матеріали, що допомагають залучити більш широку аудиторію до дискусії про рівність та жіночі права.

Однак, існує також ймовірність, що висвітлення феміністських тем в медіа може бути спрямовано на отримання більшої кількості переглядів та збільшення прибутку. Така комерційна спрямованість може призводити до викривлення справжньої суті фемінізму та зведення його до популістських стереотипів.

Також варто зазначити, що в сучасних медіа існують як позитивні, так і негативні приклади висвітлення теми фемінізму. Деякі медіа присвячують увагу складним питанням, з якими стикаються жінки, таким як стереотипи, насильство, дискримінація, платність праці тощо. Інші медіа можуть спробувати висвітлити феміністські питання у більш забавному та легкому форматі, що може бути корисним для популяризації фемінізму серед більш широкої аудиторії.

У цілому, висвітлення фемінізму в сучасних медіа може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Важливо зберігати критичний підхід до

інформації, яку ми сприймаємо через медіа, та прагнути розуміти сутність фемінізму та його важливість для нашого суспільства.

На сьогоднішній день в Україні існує кілька ЗМІ, які активно висвітлюють тему фемінізму і підтримують гендерну рівність. Деякі з них вказані нижче:

«Українська правда» - це один з найбільших і найвідоміших українських новинних порталів, який регулярно публікує матеріали про проблеми гендерної рівності та висвітлює тему фемінізму. Зокрема, на сайті є окремий розділ «Гендерна політика», де публікуються новини, аналітика та інтерв'ю на цю тему [26].

«Тиждень.ua» - інтернет-видання, яке також регулярно публікує матеріали про проблеми гендерної рівності. Вони активно висвітлюють тему фемінізму та різні аспекти жіночої емансипації, а також підтримують ініціативи, спрямовані на боротьбу з насильством щодо жінок [25].

«Жіночий журнал» - онлайн-видання, створене жінками для жінок. Основна тематика - фемінізм, гендерна рівність, насильство щодо жінок та інші соціокультурні питання. У виданні регулярно публікуються матеріали на ці теми, а також інтерв'ю з відомими жінками-активістками [20].

Ці ЗМІ є хорошими, оскільки вони публікують якісний та актуальний контент про проблеми гендерної рівності та підтримують ініціативи, спрямовані на боротьбу з насильством щодо жінок. Вони відкрито висвітлюють проблемні питання та допомагають залучати громадськість.

ЗМІ «Громадське» також відзначаються висвітленням питань гендерної рівності та фемінізму. Вони зосереджуються на проблемах жінок в Україні, включаючи сексизм, насильство щодо жінок, права ЛГБТ+ спільнот та різних форм дискримінації. Зокрема, на їхньому сайті можна знайти розділ «Гендерна рівність», де публікуються новини, статті та інтерв'ю на цю тему.

«Українська правда» також звертає увагу на проблематику гендерної рівності та фемінізму. Вони активно висвітлюють новини та події, пов'язані з

жінками та правами ЛГБТ+ спільнот, а також публікують статті відомих феміністок та активісток. Крім того, вони є співорганізаторами конкурсу «Жінка року», який нагороджує успішні жінки в різних сферах діяльності та пропагує рівність статей.

«Тиждень.ua» також зосереджується на висвітленні проблем гендерної рівності та фемінізму. Вони публікують статті про жінок-підприємниць, активісток, феміністок, які допомагають змінювати суспільство на краще. Крім того, вони проводять інтерв'ю з жінками з різних сфер діяльності та висвітлюють важливі теми, такі як рівність заробітної плати, забезпечення доступу до охорони здоров'я для жінок та багато інших.

В цілому, сучасні українські ЗМІ висвітлюють питання гендерної рівності та фемінізму досить широко, однак не всі ЗМІ висвітлюють фемінізм позитивно та об'єктивно. Часто феміністський рух критикують за «античоловічість» та «антирелігійність». Також іноді феміністки стикаються зі звинуваченнями в «занадто радикальних» поглядах. Однак, незважаючи на це, феміністський рух не зупиняється, адже важливість боротьби за рівність і права жінок не може бути недооцінена.

Українські ЗМІ, які висвітлюють фемінізм, є хорошими, оскільки вони дозволяють забезпечити широку громадську обговорення проблем, пов'язаних зі становищем жінок, та залучити увагу до важливих гендерних питань. Крім того, вони розширюють світогляд нашого суспільства та зміцнюють свободу слова та думки.

Жіночий рух фемінізму в Україні сьогодні є активним та зростаючим. Жінки активно займаються боротьбою за рівність та визнання своїх прав.

Низка жіночих організацій, громадських ініціатив та спільнот допомагають жінкам об'єднуватися, обмінюватися ідеями та підтримувати одна одну. В соціальних мережах найбільшою феміністичною спільнотою є «Фемінізм УА» (більше 13 500 підписниць), створена у 2011 році феміністкою Марією Дмитрієвою [27].

Феміністський рух у ЗМІ зазвичай зосереджується на питаннях, пов'язаних з насильством над жінками, сексизмом, стереотипами та дискримінацією на роботі. Жіночі групи та активісти також активно ведуть кампанії, щоб привернути увагу до питань, пов'язаних зі здоров'ям жінок, репродуктивними правами та правами ЛГБТ-спільнот.

У ЗМІ України часто публікуються матеріали, що стосуються жіночих проблем та феміністського руху. Наприклад, статті, інтерв'ю з активістами та експертами, репортажі з акцій та протестів, пов'язаних з правами жінок. Важливо зазначити, що підтримка та увага до феміністського руху в ЗМІ зростає з кожним роком.

Висновки до розділу 1

Під час написання першого розділу було розглянуто тенденції виникнення перших течій фемінізму, становлення фемінізму в 19 та 20 сторіччях та висвітили тему фемінізму в сучасних медіа. Важливо зазначити, що фемінізм є дуже важливим рухом, який допомагає боротися з нерівністю та дискримінацією на основі статі, гендерної приналежності та інших чинників.

Фемінізм - це рух, який бореться за рівність статей та права жінок. Він з'явився на початку 19 століття і з того часу пройшов довгий шлях розвитку та історії.

Спочатку фемінізм був пов'язаний з боротьбою за виборче право для жінок. У багатьох країнах жінки не мали права голосу, що обмежувало їх політичну та соціальну активність. Феміністські лідерки були причетні до боротьби за виборче право, яке було проголошено в багатьох країнах в середині 20 століття.

З часом фемінізм став більш широким рухом, який бореться за рівність у всіх сферах життя жінок. Феміністський рух допоміг жінкам більше відчувати себе рівними у відносинах, роботі та політиці. Феміністи вплинули на законодавство, щоб забезпечити рівність прав та можливостей жінок.

У сучасному світі фемінізм продовжує бути важливим рухом, який протистоїть дискримінації та насильству над жінками. Він також бореться за прийняття різноманітних культурних, релігійних та соціальних поглядів на роль жінок у суспільстві.

Загалом, фемінізм має великий вплив на світ та допоміг змінити сприйняття жінок як менш цінних та слабших істот. Цей рух привів до більшого розуміння різноманітності та рівності між статями, що стало підґрунтям для зміни соціального та культурного середовища.

Зокрема, стало відомо, що рух фемінізму зародився більше століття тому, але його значення та актуальність не зменшуються й досі. Ми розглянули перші течії фемінізму та вивчили різноманітність феміністських підходів та ідеологій. Також ми ознайомилися з тим, як тема фемінізму висвітлюється в сучасних ЗМІ, зокрема в українських.

Всі ці аспекти є важливими для розуміння історії та сучасного стану фемінізму, його цілей та завдань. Засоби комунікації стають виразниками ідентичності. Українські медіа мають свої ніші, зокрема феміністичні та гендерні. Вони охоплюють весь спектр важливих та актуальних соціальних, культурних, політичних, ідеологічних та інших тем.

Розглянуто кілька ЗМІ, які активно висвітлюють тему фемінізму і підтримують гендерну рівність, а саме: «Українська правда», «Тиждень.ua», «Жіночий журнал».

Можна зробити, що ЗМІ є чи не основним джерелом інформації для привернення уваги до феміністичних явищ і процесів, що відбуваються у світовому та українському суспільстві, а також для залучення небайдужих до цих процесів.

В цьому розділі було розглянуто різні підходи та напрямки феміністської думки, описано їхні основні ідеї та цілі.

РОЗДІЛ 2

СТВОРЕННЯ КОНТЕНТУ НА ФЕМІНІСТИЧНУ ТЕМАТИКУ В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ТИКТОК»

2.1 Соціальна мережа «Тикток» як засіб комунікації в сучасному медіапросторі

«Тикток» – це провідний додаток для створення і перегляду коротких відеороликів [21].

Соціальна мережа «Тикток» стала дуже популярною серед молоді в усьому світі і займає лідируючі позиції у сучасному медіапросторі. Завдяки великій кількості користувачів і різноманітному контенту, «Тикток» став важливим інструментом комунікації для підприємств, брендів, рекламодавців та просто звичайних користувачів.

Особливістю мережі «Тикток» є створення коротких розважальних відео з використанням популярних треків музикантів, автори яких уклали договори з платформою [1, с. 28.9].

Багато компаній вже використовують «Тикток» для просування своїх товарів та послуг, тому що це дає можливість залучити нову аудиторію та підвищити свідомість про свій бренд.

Крім того, «Тикток» також є платформою для звичайних користувачів, що можуть ділитися своїми відео та знайомитися зі свіжими новинами та тенденціями. Багато людей використовують цю соціальну мережу для того, щоб виразити свою креативність та знайти спільноту з людьми, які поділяють їхні інтереси.

Загалом, «Тикток» займає важливе місце у сучасному медіапросторі, тому що він дозволяє швидко і ефективно комунікувати з аудиторією. Це створює

нові можливості для бізнесу та розвитку креативності для звичайних користувачів.

Крім того, «Тикток» є дуже зручною платформою для користувачів, оскільки вона дозволяє швидко і легко створювати відео, додавати музику та ефекти, що робить контент більш привабливим та забезпечує залучення більшої аудиторії. Крім того, соціальна мережа «Тикток» є інтерактивною, так як користувачі можуть лайкати та коментувати відео, що дозволяє збільшувати вплив та популярність контенту.

Щоб створити блог у «Тикток», користувачам не потрібно мати професійні навички відеомонтажу або зйомки. Достатньо тільки добре задуматися над ідеєю відео та мати належні знання про свою аудиторію. Завдяки величезній кількості користувачів мережі, знайти свою цільову аудиторію стає дуже просто.

Крім того, «Тикток» дозволяє залучати нових користувачів за допомогою реклами, що дає можливість збільшити популярність відео та розвинути свій блог. Створення відео на «Тикток» може стати хобі або навіть приносити дохід, оскільки користувачі мають можливість отримувати гроші від рекламодавців, які співпрацюють з популярними блогерами.

Узагалі, соціальна мережа «Тикток» є дуже зручним інструментом для створення відео та комунікації з аудиторією. Вона забезпечує широкі можливості для розвитку креативності та залучення нової аудиторії. Тому, якщо ви маєте цікаву ідею для відео та бажання поділитися нею за допомогою інтерактивної та зручної платформи, то «Тикток» може стати відмінним вибором для вас. Крім того, платформа постійно розвивається та оновлюється, що дозволяє користувачам створювати більш якісний та цікавий контент.

Проте, слід зазначити, що як і в будь-якій соціальній мережі, в мережі «Тикток» також існує ризик негативної поведінки користувачів, такої як кібербулінг або поширення неправдивої інформації. Тому, користувачам слід

бути обережними та використовувати платформу з дотриманням етичних норм та правил.

У підсумку, соціальна мережа «Тикток» є потужним інструментом для комунікації та створення контенту в сучасному медіапросторі. Вона забезпечує широкі можливості для розвитку креативності та залучення аудиторії, а також може стати джерелом доходу для популярних блогерів. Однак, використовуючи платформу, слід пам'ятати про безпеку та етику в онлайн-середовищі.

2.2 Розробка концепції блогу про фемінізм

Розробка концепції блогу про фемінізм в «Тикток» - це важлива задача для тих, хто бажає поширювати свої ідеї та погляди на гендерні питання.

Перш ніж почати створювати відео, важливо розробити мету блогу і зосередитися на ній, щоб вміст був послідовним і змістовним.

Головною метою створення такого блогу є поширення свідомості про проблеми, з якими стикаються жінки в сучасному суспільстві. Шляхом створення відеоконтенту, що розкриває різноманітні аспекти гендерної нерівності, стереотипів та дискримінації, автор допоможе освітити аудиторію та збільшити розуміння проблематики.

Фемінізм - це багатогранний рух, що бореться за рівність та інклюзію. Часто в навколишньому середовищі існують неправильні уявлення про феміністок, їх цілі та вимоги. Через блог з'являється можливість привернути увагу до цих стереотипів та розібратися з їх суттю. Мета полягає в тому, щоб розповісти про те, що фемінізм не ставить собі за мету піднесення однієї статі над іншою, а демонструє, що кожна людина повинна мати рівні можливості та права.

Першим етапом створення блогу про фемінізм є вибір назви – «al_about_feminism», в процесі розробки якої автор керувався такими факторами, як лаконічність, «гучність» та легке запам'ятовування.

Створення логотипу - це важлива складова будь-якого успішного блогу. Він повинен бути розпізнаваним, відображати тему фемінізму та привертати увагу аудиторії. Логотип «фемінізм від а до я» (Рис. 2.1) зображено на місці аватару блогу «al_about_feminism». В розробці його дизайну особлива увага зверталась кольоровій палітрі (рожевий, чорний та білий текст на фіолетовому фоні), що відразу привертає увагу користувача [28].

Рисунок 2.1. Логотип «фемінізм від а до я»

Аудиторія блогу про фемінізм в мережі «Тикток» може бути дуже різноманітною. Феміністична спільнота на цій платформі постійно зростає, залучаючи людей різних вікових груп, національностей та соціальних статусів. Основними учасниками цього контингенту є:

- активістки;
- креативні викладачі;
- артисти та ін.

Головною цільовою групою будуть жінки та чоловіки віком від 16 до 35 років, а також молодь з інших країн, яка хоче дізнатися більше про ідеї фемінізму та рівноправ'я. Важливо бути відкритим до всіх користувачів та намагтися привернути увагу якомога більшої кількості людей до ідей фемінізму.

Для блогу про фемінізм в «Тикток» можна запропонувати наступні активності:

- Відео з відомими феміністками. Можна створювати відео з цитатами та інтерв'ю з відомими феміністками, щоб показати різноманітність думок та підтримати свої погляди.

- Едукативні відео про фемінізм. Можна створювати відео, які розкажуть про історію фемінізму, основні концепції, різні гендерні питання, що виникають у сучасному світі. Це допоможе залучити нових користувачів та зробити блог освітнім та цікавим для аудиторії.

- Акції та виклики. Можна проводити акції та виклики на підтримку різних гендерних питань, щоб залучити аудиторію та висловити свої погляди.

- Відео з аналізом та обговоренням новин та подій, що стосуються гендерних питань. Такі відео можуть стати важливим інструментом для аналізу новин та розуміння гендерної проблематики в сучасному світі.

- Створення спільноти феміністок. Можна проводити відео з обговоренням різних гендерних питань та створювати спільноту, де жінки можуть обговорювати різні теми та підтримувати одна одну.

«Тикток» профіль під назвою «al_about_feminism» містить відео, що висвітлюють різні аспекти фемінізму, план публікацій такий:

1. Відео про визначення фемінізму.
2. Відео – опитування на тему: «Чи ти феміністка?»
3. Відео, що розглядає види фемінізму у світі.
4. Відео, що більш детально розкриває такий вид фемінізму, як «Фемінізм кольору».
5. Відео з цитатою про фемінізм.
6. Відео про 5 головних феміністок в українській культурі.
7. Відео – цитата.

Також, плануються публікації декількох нових відео на каналі «al_about_feminism» в «Тикток». Додаткові теми, які будуть включені:

1. Розгляд сучасних проблем, з якими стикаються жінки у суспільстві, наприклад, насильство щодо жінок, гендерна нерівність, стереотипи тощо.

2. Поради щодо самовдосконалення та підвищення самосвідомості для жінок, які бажають стати активними учасницями рівних можливостей.

3. Аналіз історичних подій та досягнень жінок у боротьбі за рівність та права. Вивчення різних варіантів фемінізму, таких як інтерсекціональний фемінізм, постколоніальний фемінізм, екологічний фемінізм тощо.

4. Презентація впливових феміністок та їхніх робіт, що вносять значний вклад у розвиток гендерних студій та феміністичної думки.

Нагадування про плановану публікацію нового завуальованого відео може бути сформульоване так: «Готую для вас нове відео, де розкрию одну цікаву тему. Продовжуйте слідкувати за моїми публікаціями, щоб не пропустити цей захоплюючий контент та багато іншого!»

Поширення контенту зазвичай здійснюється за допомогою хештегів - ключові слова для позначення теми відео. Додавання популярних хештегів, що стосуються фемінізму та гендерних питань, забезпечить більше переглядів та залучення нових підписників до блогу.

На «Тикток» сторінці «al_about_feminism» використовуються українські та міжнародні хештеги для привернення уваги ширшого кола глядачів. Їх перелік: #фемінізм, #гендернарівність, #чоловікіжінка, #feminism, #ліберальнийфемінізм, #радикальнийфемінізм та ін. (Рис. 2.2).

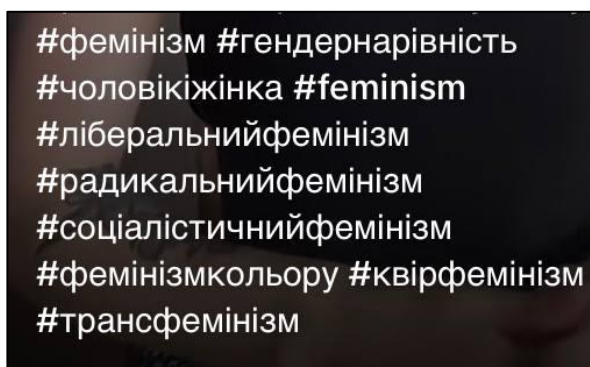

Рисунок 2.2. Хештеги на сторінці «al_about_feminism»

Важливо додавати більше відео з англійськими тегами, що дозволить залучити аудиторію з інших країн та підвищить популярність профілю.

Просування блогу в «Тикток» про фемінізм є важливим етапом, який допоможе залучити аудиторію, збільшити вплив та в кінцевому результаті створити позитивні зміни в суспільстві.

Один з типів просування - це використання трендів та викликів. Основна ідея полягає в тому, щоб використовувати популярні теми, формати відео та хештеги, які отримують велику увагу і вплив на платформі.

Створення унікальних хештегів для своїх публікацій дозволить легше відстежувати діяльність блогу. Важливо слідкувати за популярними хештегами, що пов'язані з фемінізмом, рівністю, гендерними питаннями та жіночими правами.

Також можна залучити своїх підписників до участі в різних викликах, які пропонуються на платформі. Наприклад, виклик до зміни своєї фото-аватарки на місяць зображенням відомої феміністки та використовувати відповідний хештег.

Однією з різноманітних тем для викликів може бути «#feministchallenge», де користувачі діляться своїми історіями та думками про рівноправ'я чоловіків та жінок – запрошення до користувачів зняти коротке відео, де вони розповідають про своє розуміння фемінізму та рівноправ'я.

Другий шлях просування – це вступ (створення) до спільнот та колаборацій. Вступ до спільноти феміністок, які обговорюватимуть різні теми та підтримуватимуть одна одну, може допомогти залучити нових користувачів та збільшити зацікавленість до фемінізму на платформі.

Крім того, доцільно створювати спільні відео та виклики з іншими авторами, що стосуються різних аспектів фемінізму. Це допоможе залучити нову аудиторію та відкрити діалог з іншими авторами, які мають схожі погляди.

Ще один тип просування блогу в «Тикток» є взаємодія з аудиторією. Це допомагає побудувати сильну спільноту прихильників. Взаємодію з аудиторією підтримують за допомогою спілкування в коментарях та приватних повідомленнях. Це дає змогу відповідати на запитання та звернення підписників, створювати більш глибокий зв'язок та збільшувати їх відчуття важливості.

На «Тикток» сторінці «al_about_feminism» йде залучення глядачів до обговорення теми через взаємодію в коментарях під відео (Рис. 2.3).

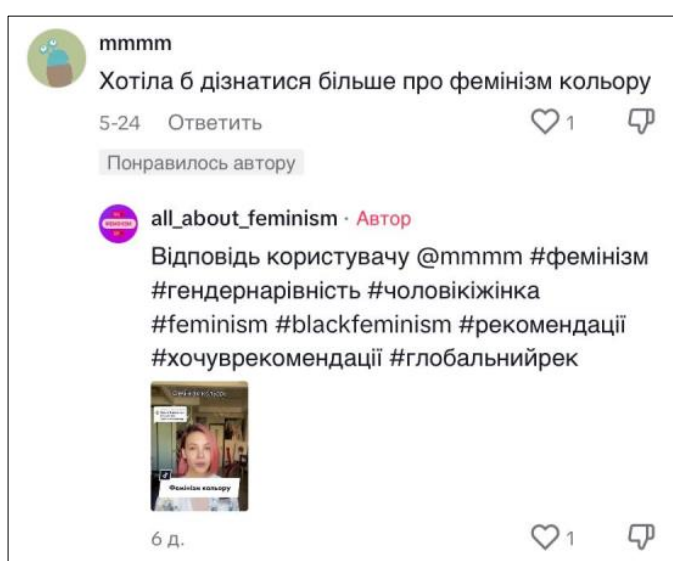

Рисунок 2.3. Взаємодія в коментарях на сторінці «al_about_feminism»

Шляхом до активної взаємодії з аудиторією блогу є проведення опитувань в відео у форматі «Так або ні» або задавати питання з варіантами відповідей на тему фемінізму.

Доцільно включати запитання у відео або в описах під ними, щоб стимулювати обговорення та взаємодію з аудиторією. Це можуть бути запитання на тему фемінізму, гендерної рівності, жіночих прав або будь-яких актуальних тем. Це дозволить залучити аудиторію до дискусії та збільшити взаємодію з профілем.

Сторінка «al_about_feminism» містить відео–опитування на тему: «Чи ти феміністка?» (Рис. 2.4).

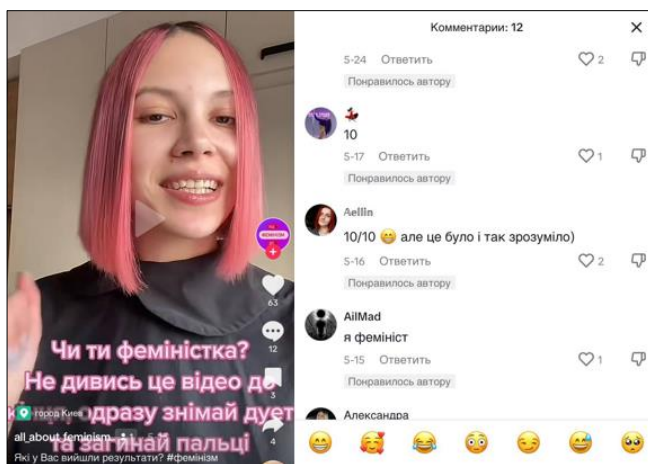

Рисунок 2.4. Відео–опитування на тему: «Чи ти феміністка?»

Для ефективного просування блогу в «Тикток» доцільне використання функції живих трансляцій, що дозволить безпосередньо спілкуватися з аудиторією в режимі реального часу. Потрібно запланувати регулярні часи трансляцій, для обговорення різних цікавих тем, відповідати на запитання підписників та проводити дискусії.

Нарешті, важливим аспектом у розробці концепції блогу про фемінізм в «Тикток» є правильна публікація контенту. Регулярність та постійність в публікаціях - важливий аспект просування в «Тикток». Важливо створити розклад публікацій та дотримуватись його, щоб аудиторія знала, коли очікувати нового контенту.

Також важливим є вивчення інших українських блогів про фемінізм на різних платформах. Дослідження однодумців (або ж навпаки) є важливим етапом, що суттєво впливає на діяльність та просування блогу. Розглянемо деякі з них:

Ольга Савінова - @olya.savinova. Instagram [23].

На початку Ольжин блог не був феміністським, вона писала на різні теми. Але що більше дівчина заглиблювалась у рефлексію, читала феміністичну літературу та спілкувалась із іншими активістками, то гостріше сприймала

безправ'я жінок як класу та сильніше прагнула щось із цим робити. З часом блог став основним майданчиком для активізму.

Фішка блогу — гострі теми, довгі тексти, фактчекінг і статистика.

Оксана Павленко - @ok.pavlenko. Instagram [22].

Головна редакторка «DIVOCHE.MEDIA» Оксана Павленко давно працює з темою гендерної нерівності. Але в інстаграмі почала про це писати значно пізніше. Спочатку були експерименти з контентом у профілі онлайн-видання, завдяки чому вона з командою зрозуміли, що серйозні теми в цій соцмережі «заходять». Далі – перші спроби на власній сторінці та хештег #оксанкинфемінізм. І лише під час карантину Оксана ухвалила рішення — блогу про фемінізм бути [24].

Аналіз інших блогів допомагає відстежувати популярні теми, формати відео, стилі та тренди, які працюють в цій ніші. Завдяки чужому досвіду можна навчитися використовувати тенденції в своєму контенті або навпаки, створювати щось унікальне і відмінне від інших блогерів.

Для ефективного просування блогу про фемінізм в «Тикток», важливо розуміти свою аудиторію та її інтереси. Рекомендується досліджувати аудиторію та відслідковувати її реакції на різні типи контенту.

Напрямок розвитку блогу можна змінювати, додаючи нові теми, залежно від того, що цікавить аудиторію та які теми є актуальними у світі фемінізму. Однак важливо не забувати про головну тему блогу, щоб не розбавляти його концепцію.

Опубліковуючи відео в блозі про фемінізм, важливо враховувати певні тонкощі. Зокрема, потрібно зберігати баланс між освітніми та розважальними контентом, щоб залучити як нових користувачів, так і втримати тих, хто вже має зацікавленість. Також потрібно пам'ятати про захист від негативних коментарів та відстоювати свої погляди з гідністю та повагою до інших.

Узагалі, розробка концепції блогу про фемінізм в «Тикток» може стати важливим кроком для популяризації та відкриття діалогу зі суспільством щодо гендерних питань.

Однак, важливо пам'ятати, що зміна відношення до гендерної рівності та боротьби з дискримінацією вимагає часу та зусиль. Бути блогером-феміністкою в Україні — трохи невдячна справа: «свою» аудиторію ще потрібно знайти та залучити [24].

Створення блогу про фемінізм в мережі «Тикток» тільки на початковому етапі, варто продовжувати працювати над цим проектом, щоб домогтися позитивних змін у суспільстві.

2.3 Статистика профілю про фемінізм в соціальній мережі «Тикток»

Статистика дозволяє детально вивчити цільову аудиторію блогу та дізнатися вподобання підписників. Це також допоможе у створенні контенту та розробці нових ідей для відео. Часто перше враження від блогу формується лише з переглядів та вподобань. На платформі «Тикток» можна відстежувати статистику в розділі «Аналітика», що знаходиться в налаштуваннях. Існує кілька ключових параметрів, за якими здійснюється аналіз статистики блогу в «Тикток»:

1. Кількість переглядів - показник, який вказує, скільки разів відео було переглянуто. Висока кількість переглядів свідчить про популярність контенту та його розповсюдження серед користувачів «Тикток». Новостворений блог «al_about_feminism» має:

- 675 переглядів під відео про визначення фемінізму; 803 перегляди під відео – опитування на тему: «Чи ти феміністка?»; 1937 переглядів під відео, що розглядає види фемінізму у світі; 319 переглядів під відео, що більш детально розкриває такий вид фемінізму, як «Фемінізм кольору»; 572 перегляди під відео з цитатою про фемінізм; 763 перегляди під відео про 5 головних феміністок в українській культурі; 567 під відео–цитатою.

Такі показники свідчать, що найбільше користувачів мережі цікавить питання розмаїття фемінізму, тому в майбутньому варто звернути увагу на створення контенту саме з такою тематикою.

2. Кількість лайків – показник, що показує кількість вподобань, які отримують відео. Висока кількість свідчить про те, наскільки відео сподобалися аудиторії. Цей показник допомагає визначити, який контент працює краще, а який варто покращити. Кожне відео блогу «al_about_feminism» має таку кількість вподобань: 60 вподобань під відео про визначення фемінізму; 63 вподобання під відео – опитування на тему: «Чи ти феміністка?»; 198 вподобань під відео, що розглядає види фемінізму у світі; 31 вподобання під відео, що більш детально розкриває такий вид фемінізму, як «Фемінізм кольору»; 56 вподобань під відео з цитатою про фемінізм; 150 вподобань під відео про 5 головних феміністок в українській культурі; 91 вподобання під відео–цитатою.

3. Кількість коментарів, репостів та збережень - ще один важливий показник, який показує, наскільки відео цікавлять аудиторію. Коментарі можуть містити корисні пропозиції, які доцільно використати для покращення контенту та взаємодії з аудиторією.

Найпопулярніше відео блогу «al_about_feminism» має 28 коментарів, 9 репостів та 28 збережень з початку публікації: 24 травень 2023 року (Рис. 2.5).

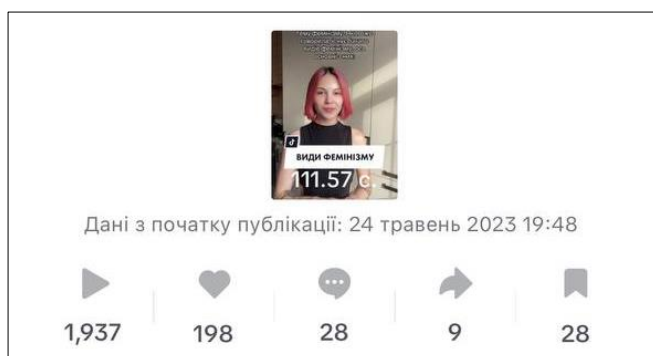

Рисунок 2.5. Статистичні показники під відео, що розглядає види фемінізму у світі.

Ці показники відіграють важливу роль у популярності та успіху новоствореного блогу.

4. Розподіл аудиторії - вказує, з яких країн і регіонів складається аудиторія, корисно для визначення, чи відповідає контент географічним інтересам цільової аудиторії.

Згідно з аналізом статистичних даних блогу «al_about_feminism» найбільша кількість відвідувачів сторінки (95%) є українці, або знаходяться на території України, 61% котрих кияни, 20% - мешканці Олевську, 7% - жителі Вінниці, 7% - житомиряни та 5% - мешканці міста Коростеня.

5. Розподіл демографічних даних - доступ до інформації про вікову категорію, стать та інші демографічні дані аудиторії.

Блог «al_about_feminism» має 154 підписника, серед яких більша частина жінки (77%), менша – чоловіки (23%). Вік основної аудиторії перебуває в межі 18-24 роки та складає 72% (Рис. 2.6).

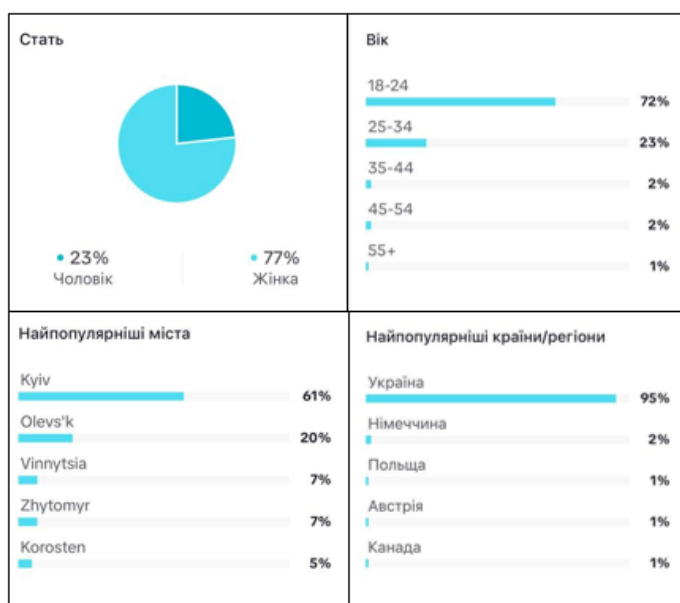

Рисунок 2.6. Розподіл аудиторії та демографічних даних

Також для дослідження статистичних даних блогу існує можливість використовувати зовнішні інструменти для аналізу профілю в «Тикток». Наприклад, сервіси, що спеціалізуються на аналітиці соціальних мереж, можуть

надати додаткові статистичні дані, такі як конверсія підписників, ефективність реклами, якщо вона є, та інше.

Аналіз профілю в «Тикток» є важливою частиною стратегії просування блогу про фемінізм. Детальний аналіз дозволить виявити успішні публікації та зрозуміти, які теми та формати відео найбільш цікавлять аудиторію. Це, в свою чергу, допоможе підвищити кількість підписників та їх активність відносно блогу.

Висновки до розділу 2

Отже, «Тикток» це популярна соціальна медіа платформа, яка дозволяє користувачам створювати і ділитися короткими відео. Мережа відома завдяки своїм трендам, вірусним викликам та хештегам, які підтримують користувачі. Багато відео стають вірусними і набирають велику кількість переглядів, лайків та коментарів, роблячи їх авторів відомими і популярними.

«Тикток» збирає разом мільярди користувачів з усього світу, створюючи глобальну спільноту, де люди можуть обмінюватися ідеями, думками та культурними враженнями.

При створенні контенту на феміністичну тематику в соціальній мережі «Тикток» важливо бути свідомим та принциповим, віддавати перевагу якісному контенту та правильно комунікувати з аудиторією. Такий підхід дозволить не лише зберегти лояльність своєї аудиторії, а й залучити нових користувачів. Необхідно зрозуміти, що такий контент може зробити великий вплив на суспільство та допомогти змінити свідомість людей, зокрема у питаннях рівності та гендерної проблематики.

Головна мета блогу «al_about_feminism» - поширення усвідомлення проблем жінок в сучасному суспільстві. Через блог з'являється можливість звернути увагу до стереотипів та розібратися з їх суттю. Логотип «фемінізм від а до я» привертає увагу до блогу.

Основні учасники аудиторії: активістки, креативні викладачі, артисти та ін.

Тикток-профіль «al_about_feminism» містить 7 відео: визначення фемінізму, опитування «Чи ти феміністка?», види фемінізму, «фемінізм кольору», 2 відео-цитати, 5 головних феміністок в українській культурі.

Плануються нові відео про сучасні проблеми жінок, історію розвитку фемінізму тощо.

Для поширення контенту використовуються хештеги: #фемінізм, #гендернарівність, #чоловікіжінка, #feminism, #ліберальнийфемінізм, #радикальнийфемінізм тощо.

Шляхи просування: тренди, спільноти, взаємодія з аудиторією, опитування, регулярність публікацій тощо.

Дослідження однодумців або конкурентів допомагає формуванню унікальності. «al_about_feminism» може перейняти досвід та ідеї інших блогів, створюючи свій унікальний контент.

Розробка блогу про фемінізм в «Тикток» - важний крок для популяризації та відкриття діалогу щодо гендерних питань.

Аналіз статистичних даних новоствореного блогу «al_about_feminism» показав, що тема фемінізму є популярною серед українського населення, в особливості – жінок.

ВИСНОВКИ

Фемінізм - це соціальний рух і ідеологія, які прагнуть до рівності між чоловіками та жінками в політичній, економічній, соціальній та культурній сферах. Цей рух офіційно виник у середині 19 століття і відтоді поширився по всьому світу.

Центральними цілями фемінізму є боротьба за гендерну рівність, визнання та зменшення соціального та системного нерівноправ'я між чоловіками та жінками. Феміністки виступають проти дискримінації на основі статі, стереотипів, гендерних ролей та насильства, і прагнуть до створення справедливого та рівноправного суспільства, де жінки і чоловіки мають однакові можливості, права та голос.

Фемінізм не обмежується лише боротьбою за права жінок, але також розглядає вплив гендерних норм і стереотипів на всіх людей. Він прагне підвищити свідомість про гендерні проблеми, культурні норми та структури, що сприяють нерівності, і спонукає до змін у суспільстві.

Фемінізм має різні школи мислення та підходи, включаючи ліберальний, радикальний, соціалістичний, фемінізм кольору, квір-фемінізм, транс-фемінізм та інші. Кожна з цих шкіл має свої уявлення про причини нерівності та стратегії для досягнення гендерної рівності.

Становлення фемінізму у 19 та 20 століттях було періодом значних змін у боротьбі за гендерну рівність та права жінок. Цей період відзначився розширенням соціального активізму та формуванням ключових ідеологічних принципів феміністського руху.

У 19 столітті почали формуватися перші хвилі фемінізму, які спрямовували свою увагу на політичні та права жінок.

У 20 столітті феміністський рух почався розповсюджуватися і досліджувати ширший спектр гендерних питань. Друга хвиля фемінізму акцентувала увагу на рівності в сімейному житті, репродуктивних правах та протидії насильству щодо жінок.

У другій половині 20 століття з'явилася третя хвиля фемінізму, яка акцентувала увагу на культурному впливі та інтерсекціональності. Цей рух ставав більш відкритим і включав в себе голоси жінок з різних соціальних, етнічних та сексуальних груп.

Становлення фемінізму у 19 та 20 століттях вплинуло на перетворення соціального ландшафту та визнання прав жінок. Цей рух привернув увагу до проблем гендерної нерівності та дискримінації, вплинув на законодавство, політику, медіа та культуру. Його успіхи та досягнення зробили значний внесок у побудову більш рівноправного та справедливого суспільства.

Висвітлення теми фемінізму в сучасних медіа відіграє важливу роль у просуванні гендерної рівності та поширенні свідомості про феміністські питання. Медіа, такі як журнали, телебачення, інтерв'ю, статті та особливо соціальні мережі, мають потужний вплив на формування думок та уявлень суспільства про роль жінок.

На сьогоднішній день в Україні існує кілька ЗМІ, які активно висвітлюють тему фемінізму і підтримують гендерну рівність.

«Українська правда» - це один з найбільших і найвідоміших українських новинних порталів, який регулярно публікує матеріали про проблеми гендерної рівності та висвітлює тему фемінізму.

«Тиждень.ua» - інтернет-видання, яке також регулярно публікує матеріали про проблеми гендерної рівності.

«Жіночий журнал» - онлайн-видання, створене жінками для жінок. Основна тематика - фемінізм, гендерна рівність, насильство щодо жінок та інші соціокультурні питання.

В соціальних мережах найбільшою феміністичною спільнотою є «Фемінізм УА».

Соціальна мережа «Тикток» стала одним з найпопулярніших інструментів комунікації в сучасному медіапросторі. Завдяки своїй простоті використання та великій кількості користувачів, «Тикток» створює унікальну платформу для взаємодії, творчості та спілкування.

Одним з головних аспектів, який робить «Тикток» потужним засобом комунікації, є короткі відеоформати. Відео тривалістю від кількох секунд до однієї хвилини стають простим і зрозумілим способом виразити ідеї, думки, емоції та повідомлення.

Мета дипломної роботи відображається в розробці та запуску блогу про фемінізм в мережі «Тикток», який буде спрямований на популяризацію фемінізму, формування правильних стереотипів про жінок та чоловіків, а також просування гендерної рівності.

В дипломній роботі були вирішені завдання, які були поставлені раніше, а саме дослідження та аналіз існуючих блогів про фемінізм у мережі «Тикток»; визначення цільової аудиторії та розробка контентстратегії блогу; створення та наповнення контенту блогу про фемінізм у мережі «Тикток»; аналіз ефективності блогу та його впливу на аудиторію.

Головною метою створення блогу «al_about_feminism» є поширення свідомості про проблеми, з якими стикаються жінки в сучасному суспільстві. Через блог з'являється можливість привернути увагу до стереотипів та розібратися з їх суттю. Логотип «фемінізм від а до я» одразу привертає увагу до блогу «al_about_feminism».

Основні учасники аудиторії включають активісток, креативних викладачів, артистів та інших осіб.

Тикток-профіль «al_about_feminism» містить 7 відео, які охоплюють такі теми, як визначення фемінізму, опитування «Чи ти феміністка?», види

фемінізму у світі, «фемінізм кольору», 2 відео-цитати та 5 головних феміністок в українській культурі.

Планується публікація кількох нових відео на каналі, що розглядатимуть сучасні проблеми жінок, аналіз історії розвитку різних течій фемінізму та інші питання.

Для поширення контенту на сторінці «al_about_feminism» використовуються хештеги, такі як #фемінізм, #гендернарівність, #чоловікіжінка, #feminism, #ліберальнийфемінізм, #радикальнийфемінізм тощо.

Шляхи просування блогу «al_about_feminism» включають використання трендів і викликів, приєднання до спільнот і співпраці, взаємодію з аудиторією, проведення опитувань у відео, регулярність і послідовність у публікаціях тощо.

Дослідження однодумців або навіть конкурентів є важливим кроком до формування унікальності блогу. Блог «al_about_feminism» має схожі ідеї контенту з інстаграм-блогерками О. Савіною та О. Павленко. Доцільно перейняти досвід і ідеї таких блогів та видозмінювати їх, створюючи свій унікальний контент.

Загалом, створення контенту на феміністичну тематику в соціальній мережі «Тикток» є важливою складовою процесу просування ідей рівності та гендерної справедливості.

Згідно з результатами статистичного дослідження, розробка блогу «al_about_feminism» в мережі «Тикток» є потужним засобом відстежування залученої аудиторії, зокрема молоді, до обговорення важливих гендерних питань.

Ключові параметри, за якими було здійснено аналіз статистики блогу «al_about_feminism» в «Тикток»:

Кількість переглядів в блозі «al_about_feminism» на «Тикток» становить: 675 під відео про визначення фемінізму; 803 під опитуванням «Чи ти феміністка?»; 1937 під відео про види фемінізму у світі; 319 під відео про

«Фемінізм кольору»; 572 під відео з феміністською цитатою; 763 під відео про 5 головних феміністок в українській культурі; 567 під відео-цитатою.

Кількість лайків в блозі «al_about_feminism» на «Тикток» становить: 60 під відео про визначення фемінізму; 63 під опитуванням «Чи ти феміністка?»; 198 під відео про види фемінізму у світі; 31 під відео про «Фемінізм кольору»; 56 під відео з феміністською цитатою; 150 під відео про 5 головних феміністок в українській культурі; 91 під відео-цитатою.

Дані під відео у найпопулярнішому відео блогу «al_about_feminism» на «Тикток» складають 28 коментарів, 9 репостів та 28 збережень з початку публікації (24 травня 2023 року).

Було здійснено аналіз аудиторії та демографічних даних: 95% відвідувачів сторінки є українці або знаходяться на території України, 61% з них мешканці Києва, 20% - мешканці Олевська, 7% - жителі Вінниці, 7% - житомиряни, 5% - мешканці Коростеня.

Блог «al_about_feminism» має 154 підписників, з яких 77% є жінками, а 23% - чоловіками. Основна аудиторія (72%) знаходиться у віковому діапазоні 18-24 роки.

Для аналізу профілю в ТікТок також можуть використовуватися зовнішні інструменти.

Уцілому, проект розробки блогу про фемінізм в мережі «Тикток» є важливим кроком у популяризації ідей рівності та справедливості в гендерній сфері та використання сучасних технологій для досягнення цієї мети.

Результати дослідження показали, що блог «al_about_feminism» в мережі «Тикток» має потенціал стати ефективним засобом залучення уваги до гендерних питань та сприяти формуванню свідомого та прогресивного суспільства, що поважає права та свободи кожної людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васьківська О.Є. Просування українських медіа в соціальній мережі «Тікток». Матеріали Міжнародної науково-технічної конференції «АВІА-2023». Київ: ФМВ, 2023. 28.9– 28.12 с.
2. Де Бовуар С. Друга стать. Перекл. з французької Н. Воробйової, П. Воробйова, Я. Собко: у двох томах. Том 1. Київ: Основи, 1994. 390 с.
3. Заграй, Л. Теорії гендеру: гендерні дослідження у психології. Івано-Франківськ: «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», 2019. 264 с.
4. Хома Т. Чи був фемінізм в Україні? Незалежний культурологічний часопис «Ї». 2000. 21 с.
5. Шевченко З. Словник гендерних термінів. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. 336 с.
6. Blain V., Clements P., Grundy I. *The Feminist Companion to Literature in English*. London : Batsford, 1990. 1252 p.
7. Cooper B. Intersectionality. In *The Oxford handbook of feminist theory*, edited by Disch L., Hawkesworth M. Oxford: Oxford University Press, 2016. 385–406 p.
8. Freedman J. *Feminism*. Buckingham, Philadelphia : PA, Open University Press, 2001. 24 p.
9. Heywood A. *Ideologie polityczne. Wprowadzenie*. Tłum. M. Habura, N. Orłowska, D. Stasiak. Warszawa: Wyd. naukowe IPN, 2007. 371 s.
10. Hill Collins, P. *Defining Black Feminist Thought*. New York: Routledge, 1990, 19-40 p.
11. Hooks, B. *Ain't I a Woman: Black Women and Feminism*. London: Pluto Press, 1987. 216 p.
12. Hooks, B. *Feminism Is for Everybody*. London: Pluto Press, 2000. 140 p.

13. Lorber, J. The Variety of Feminisms and their Contributions to Gender Equality. Informationssystem der Universitat Oldenburg. 1997. 45 p.
14. Maynard M. Beyond the 'big three': the development of feminist theory into the 1990s. Women's History Review 4 (3). 1995. 259–281 p.
15. Phillips, R & Cree, V. 'What does the 'Fourth Wave' mean for teaching feminism in 21st century social work?'. Social Work Education. 2014. 22 p.
16. Solnit, R. The Mother of All Questions, Further Feminisms. Chicago: Haymarket Books, 2017. 176 p.
17. Ulicka G. Nowe ruchy społeczne. Niepokoje i nadzieje współczesnych społeczeństw. Warszawa : Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, 1993. 92 s.
18. Valenti, J. Full frontal feminism: A young women's guide to why feminism matters. Emeryville, CA: Seal Press, 2007. 271 p.

Електронні ресурси

19. Вернигор П. Хіджаб, домашнє насильство та жіночі права: що таке ісламський фемінізм та як він працює в Україні. URL: <https://zaborona.com/hidzhab-domashnye-nasilstvo-ta-zhinochi-prava-scho-take-islamskij-feminizm-ta-yak-vin-praczyuye-v-ukrayini> (дата звернення: 05.06.2023).
20. Жіночий журнал. Головна сторінка сайту. URL: <https://womanmagazine-npp.com/> (дата звернення: 05.06.2023)
21. Офіційна сторінка ТікТок [Електронний ресурс]. URL: <https://www.tiktok.com/about?lang=ru> (дата звернення: 05.06.2023)
22. Павленко О. в Instagram. URL: <https://www.instagram.com/ok.pavlenko/> (дата звернення: 05.06.2023)
23. Савінова О. в Instagram. URL: <https://www.instagram.com/olya.savinova/> (дата звернення: 05.06.2023)
24. Теравська В. Як це – вести блог про фемінізм в інстаграмі: шість історій. Дівчина говорить. Фемінізм. 2020. URL: <https://divoche.media/2020/09/02/yak-tse-vesty-blog-pro-feminizm-v-instagrami-shist-istorij/> (дата звернення: 05.06.2023)

25. Тиждень.ua. Статті за пошуковим запитом «фемінізм». URL: <https://tyzhden.ua/?s=%D1%84%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC> (дата звернення: 05.06.2023)
26. Українська правда. Гендер. URL: <https://www.pravda.com.ua/tags/5c810add50dfb/> (дата звернення: 05.06.2023)
27. Фемінізм УА. Головна сторінка. URL: <https://www.facebook.com/groups/feminism.ua/> (дата звернення: 05.06.2023)
28. all_about_feminism в TikTok. URL: https://www.tiktok.com/@all_about_feminism? t=8cx2aXrgW2g& r=1 (дата звернення: 05.06.2023)
29. History.com editors: Feminism. Updated: APRIL 8, 2022. URL: <https://www.history.com/topics/womens-history/feminism-womens-history> (дата звернення: 05.06.2023).
30. Rise of Feminism - Britannica Presents 100 Women Trailblazers. URL: <https://www.britannica.com/explore/100women/rise-of-feminism> (дата звернення: 05.06.2023)